

Ustavující prohlášení Platformy pro sociální bydlení

Platforma pro sociální bydlení je uskupením nevládních neziskových organizací, odborníků a zástupců veřejnosti věnujících se tématu sociálního bydlení a lidských práv. Reagujeme na dlouhodobou absenci systémového a smysluplného přístupu k problematice. Platforma zahrnuje především organizace, jež se dlouhodobě zabývají přímou prací s lidmi, kteří přišli o bydlení, hrozí jim jeho ztráta, anebo žijí v bydlení nekvalitním.

Na základě této praktické zkušenosti považujeme stávající právní a institucionální rámec pomoci lidem ohroženým bezdomovstvím nebo vyloučením z bydlení za nedostatečný. Proto jsme se družili do této platformy a nadále budeme jednotně podnikat kroky ke zlepšení současné situace. Založením platformy jsme rovněž navázali na závěry „Národního setkání lidí žijících v sociálních bytech“, které na přelomu května a června 2012 uspořádaly organizace IQ Roma servis a Sdružení Podané ruce.

Prosazujeme vytvoření a přijetí zákona o sociálním bydlení, jelikož žádná jiná úprava sociálního bydlení není schopna jednoznačně a dlouhodobě garantovat zapojení všech relevantních subjektů do řešení situací konkrétních lidí ohrožených nedostatečným bydlením. Garantem práva na bydlení by měl být stát. Toto právo by měl realizovat prostřednictvím obcí, samosprávných celků.

Jsme přesvědčeni, že důstojné bydlení je základním lidským právem každého člověka, jež by nemělo být za žádných okolností nikomu upíráno nebo podmiňováno. Zajištění práva na důstojné bydlení by mělo být na základě individuálních potřeb podpořeno kvalitní a adekvátní sociální službou, která pomáhá k udržení bydlení. Diskriminace na trhu s byty způsobuje vylučování velkého počtu Romů a dalších skupin do situace bytové nouze. Sociální bydlení musí pomáhat všem lidem v bytové nouzi, ale samotnou diskriminaci neřeší. Proto je třeba současně posilovat antidiskriminační opatření, která vylučování z bytového trhu zamezí.

Sociální bydlení vnímáme jako komplex nástrojů poskytujících pomoc domácnostem, které si tuto potřebu nejsou schopny zajistit samy. Diskusi o podobě sociálního bydlení v České republice je třeba rozšířit na všechny zainteresované subjekty a určit veškeré relevantní nástroje, jichž by se mělo nadále využívat.

Sociální bydlení musí poskytovat dostatečnou právní jistotu, tak aby vyhovovalo nároku na bezpečný a dlouhodobý domov. Mělo by být důstojné a nemělo by přispívat ke stigmatizaci lidí, kteří jej využívají. Je třeba určit základní standardy, jež sociální bydlení musí splňovat. Zasazujeme se, aby tyto standardy naplňovaly současné trendy v bydlení a zároveň určovaly minimální výměru podlahové plochy a hygienické zázemí na jednu osobu, resp. domácnost. Fyzická podoba sociálního bydlení musí odpovídat nárokům na běžný život domácnosti a potřebám jejich jednotlivých členů.

Řešení sociálního bydlení by mělo čerpat ze současné debaty o deinstitucionalizaci sociálních a zdravotnických služeb a zařízení. Sociální bydlení by nemělo být považováno za službu (ve smyslu sociálních služeb) a nemělo by být dlouhodobě poskytováno v budovách určených výhradně k tomuto účelu. Sociální bydlení musí splňovat nároky na běžné bydlení a umožňovat udržování sociálního kontaktu nezatíženého místem, na kterém se nachází.

Tímto prohlášením níže podepsaní zástupci organizací a jednotlivci vstupují do diskuse o budoucím zajištění práva na důstojné bydlení pro všechny lidi a nabízejí všem relevantním partnerům svoji podporu podle jednotlivých bodů tohoto prohlášení.